

VĂN BẢN 3. AI ƠI MỒNG 9 THÁNG 4

1. Phân tích yêu cầu cần đạt

- HS nhận biết được VB thuyết minh thuật lại một sự kiện, nêu được mối quan hệ giữa đặc điểm VB với mục đích của nó.
- HS nhận biết được cách triển khai VB thông tin theo trật tự thời gian.

2. Gợi ý tổ chức hoạt động dạy học

Hoạt động 1 Khởi động

Trên lớp, để khơi gợi cảm hứng đọc của HS, GV có thể sử dụng phương pháp minh họa bằng đoạn phim ngắn hoặc hình ảnh để trình chiếu cho HS xem cảnh tượng lễ hội Gióng ở Phù Đổng, hội Gióng ở Sóc Sơn,...

Hoạt động 2 Đọc văn bản

GV chỉ định một vài HS đọc thành tiếng từng đoạn của VB. GV lưu ý HS các từ ngữ khó như: *phỗng, phù giá, xà cạp*... Các từ ngữ này đã có trong các chú thích ở chân trang SHS. GV có thể đặt câu, nêu một số tình huống có sử dụng các từ ngữ này ở ngoài đời sống để HS dễ hiểu.

Hoạt động 3 Khám phá văn bản

Các câu hỏi trong SHS yêu cầu HS nắm vững:

- Trật tự thời gian trong VB thông tin tường thuật sự kiện.
- Cách triển khai nội dung trong từng phần, mục của VB thông tin tường thuật một sự kiện: mở đầu – diễn biến – kết thúc – tổng kết ý nghĩa, giá trị.
- Ngôn ngữ của VB thông tin: giản dị, rõ ràng, có hàm lượng thông tin cao.

GV hướng dẫn HS bám sát VB để trả lời 6 câu hỏi, đồng thời tổng kết được các đặc điểm của VB thông tin thuật lại một sự kiện.

Câu hỏi 1

VB thuật lại sự kiện lễ hội Gióng hay còn gọi là hội làng Phù Đổng, diễn ra vào ngày mồng 9 tháng 4 âm lịch, tại xã Phù Đổng, huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội.

Câu hỏi 2

Đoạn mở đầu của VB cho biết các thông tin về sự kiện (*lễ hội Gióng*): thời gian diễn ra sự kiện (mồng 9 tháng 4 âm lịch) và các thông tin về bối cảnh (có mưa, mưa dông), tính chất, đặc điểm (là một trong những lễ hội lớn nhất ở khu vực đồng bằng Bắc Bộ).

Câu hỏi 3

Một số địa danh diễn ra hội Gióng:

- Cố Viên: vườn cà của mẹ Thánh Gióng
- Miếu Ban: nơi Thánh Gióng được sinh ra
- Đền Mẫu: nơi thờ mẹ Thánh Gióng
- Đền Thượng: nơi phụng thờ Thánh.

GV nên tìm sẵn các tranh ảnh, đoạn phim ngắn,... về các địa danh này để giới thiệu với HS. Ở mỗi địa danh nên dừng lại kể thêm cho HS về những dấu tích có liên quan đến các chi tiết trong truyền thuyết *Thánh Gióng*. Tham khảo các dị bản được sưu tầm thêm tại các địa phương này trong công trình *Người anh hùng làng Dóng* của tác giả Cao Huy Đỉnh.

Câu hỏi 4

Đoạn thứ 3 trong VB miêu tả rõ tiến trình lễ hội. GV cho HS kẻ bảng, đọc kĩ đoạn văn và thống kê các con số.

Lưu ý: GV có thể sử dụng câu 3 trong phiếu học tập số 1 (trang 29) để hướng dẫn HS trả lời câu hỏi.

Câu hỏi 5

Một số hình ảnh, hoạt động trong lễ hội đã được tác giả bài viết giải thích rõ ý nghĩa tượng trưng như:

- Lễ rước nước từ đền Hạ về đền Thượng, ngày mồng 8: tượng trưng cho việc tẩy luyện vũ khí trước khi đánh giặc;
- Hội trận mô phỏng cảnh Thánh Gióng đánh giặc;
- 28 cô tướng từ 9 đến 12 tuổi mặc tướng phục đẹp tượng trưng cho 28 đạo quân thù;
- 80 phù giá lưng đeo túi dết, chân quấn xà cạp là quân ta;
- Dăm ba bé trai cầm roi rồng, mặc áo đỏ đi dọn đường, tượng trưng cho đạo quân mục đồng;
- Cảnh chia nhau những đồ tế lễ tượng trưng cho việc xin lộc Thánh để được may mắn trong cả năm;
- Ngày 12 là lễ rước cờ tượng trưng cho việc báo tin thắng trận với trời đất, thiên hạ hưởng thái bình.

Câu hỏi 6

Theo tác giả bài viết, lễ hội Gióng là một di sản vô giá của văn hóa dân tộc, là dịp để mỗi người Việt Nam có thể cảm nhận được mối quan hệ giữa cá nhân và cộng đồng, thực tại và hư vô, thiêng liêng và trần thế,... Lễ hội cần được bảo tồn và phát huy để giữ gìn những giá trị truyền thống tốt đẹp cho muôn đời.